

MUSIK ER
MUSIK
ER
MUSIK

ANBEFALINGER FRA
MUSIKTÆNKETANKEN
I AARHUS 2012

*“DER SKAL
ETABLERES
EN DIALOG
MELLEM KOMMUNEN,
BORGERNE
OG ERHVERVSLIVET
MED HENBLIK
PÅ AT
REALISERE
EN AMBITIØS POLITIK
PÅ MUSIKOMRÅDET”*

MUSIK ER MUSIK ER MUSIK

Musik fungerer som et grundstof i vores liv. Musik skaber individuel værdi og livskvalitet for mennesker og binder os samtidigt sammen i fællesskaber.

Musik er almendannende - den er kulturbærer og overfører vigtige fortællinger fra generation til generation. Musik skaber oplevelser og livsindhold, fordi musikken er en unik og kreativ kraft. Musik er sprog der forstås på tværs af grænser og kultur. Det er derfor både den enkelte borger, men også en bred vifte af brancher, der på forskellig måde helt kontant har udbytte af musikalsk aktivitet. Musik er en menneskelig nødvendighed og et menneskeligt vilkår.

Aarhus er i den heldige situation, at byen ikke behøver at “opfinde” et musikmiljø.

Den har allerede et driftigt og talentfuldt af slagsen. Musikmiljøet i Aarhus er kendetegnet ved en lang række aktører inden for alle genrer. Herudover har Aarhus en lang række platforme og institutioner i form af spillesteder, koncertsale, kirker, to regionale bigbands, en musikskole, et produktionscenter, et konservatorium, et operakompagni og et symfoniorkester. Endvidere tæller byen en stor gruppe “murstensløse” aktører, der år for år arrangerer større eller mindre events, festivaler og koncerter.

Kommunens initiativer på musikområdet er afgørende for musiklivets udvikling og trivsel.

Samtidigt er kommunen dog afhængig af deltagelse og opbakning fra byens borgere, erhvervs-, forenings- og kulturliv i udviklingen af et frodigt og fremsynet musikliv. Kommunen skal derfor, med de rammer der skabes gennem musikpolitikken, aktivt sørge for at alle dele af samfundslivet inddrages på en sådan måde, at der skabes stillingtagen og medejerskab. Der skal etableres en dialog mellem kommune, borgerne og erhvervslivet med henblik på at realisere en ambitiøs politik på musikområdet.

Aarhus Kommune bør sikre tilstedeværelsen af musik af høj kvalitet som en helt naturlig del af Aarhus-borgernes liv fra vugge til grav. Musiklivet i Aarhus skal anerkendes både som et kunstnerisk, underholdningsmæssigt, socialt og erhvervsmæssigt aktiv - med potentiale for vækst. På dette grundlag bør Aarhus udforme sin nye musikpolitik og italesætte den, så der i offentligheden skabes bred forståelse for og tilslutning til, at Aarhus har som ambition at være Danmarks førende musikby.

Hermed præsenterer Tænk tanken sine overvejelser og anbefalinger.

MUSIKKENS ROLLE I AARHUS

BØRN OG UNGE

Børn og voksne, der selv har eller har haft berøring med musik som amatørudøvere, vil være mere tilbøjelige til at gøre brug af koncertudbuddet, også hvor de ikke selv er udøvere. Derfor er det eksempelvis væsentligt, at der skaffes adgang til musikundervisning i musikskoleregi for alle interesserede børn og unge i Aarhus Kommune, samt at ventelisten til musikskoleundervisning nedbringes til næsten nul.

Aarhus er begunstiget ved at have musikuddannelser på alle niveauer. Fra musikskoler over MGK til konservatorium og universitet. Indsatsen for at få byens bevidsthed som musikby til at slå igennem som et sted, hvor musikken er en væsentlig del af tilværelsen fra vugge til grav, starter allerede i daginstitutioner og folkeskoler.

Der bør arbejdes for at skabe stærkere bånd mellem kommunens musikundervisning i folkeskolen og den mangfoldighed af kvalificerede, engagerede og innovative (musikundervisnings-) kræfter, der findes i en musikby som Aarhus.

En nedbringelse af ventelisterne vil ikke blot sikre et fremtidigt koncertpublikum, men også at den musikalske fødekæde bliver styrket væsentligt.

AMATØRMUSIKKEN

Det er en del af den musikalske fødekæde, at amatørmusikken skal sikres gode betingelser. Med ambitionen om, at musik skal være en væsentlig del af alle aarhusianeres liv, er det underforstået, at ønsker om at dyrke musikalske fællesskaber i bands, kor, amatørorkestre eller andre sammenhænge, skal kunne understøttes.

Aarhus Kommune bør udbrede kendskabet til de fysiske rammer, som kommunen selv kan stille til rådighed for de mange amatørtiltag i Aarhus.

Tænketaenken opfordrer kommunen til at understøtte og facilitere samarbejde mellem de mange små amatørinitiativer, herunder at afsøge behovet for yderligere øve- og koncertfaciliteter, og om hvorvidt der eksisterer uudnyttede faciliteter, som evt. kan bringes i spil.

Eksempelvis kunne et centralt beliggende "Korhus Aarhus" samle og synliggøre disse aktiviteter, og medvirke til at afhjælpe byens mangel på egnede lokaliteter til den akustiske musik. Dette vil gøre det lettere for amatørkerne at skaffe sig synlighed i byen, samt bedre arbejdsbetingelser og dermed sandsynligvis endnu større tilslutning.

ARRANGØRER OG EVENTS

Aarhus har gennem en del år været betragtet som vanskelig at afholde arrangementer i, hvad enten der er tale om byfester, musik eller sportsarrangementer, der inddrager det offentlige rum. Tænketaanken anbefaler at gøre det nemmere for herboende og eksterne arrangører, nye som erfarne, at planlægge og afholde arrangementer i Aarhus Kommune. Målet er at skabe mere liv i byen og at støtte vækstlag og eksterne arrangører og iværksættere. Aarhus bør satse på at have en strategi for events og for at tiltrække store musikbegivenheder – uden at det går ud over den diversitet af mindre festivaler, som byen i forvejen har.

Der bør indføres en One Stop Shop, som består af én samlet indgang til Aarhus Kommune, hvortil henvendelser skal kunne rettes, digitalt, telefonisk eller ved personlig henvendelse. Derudover bør så meget information som mulig ligge på nettet, være opdateret og gennemskueligt. Der er behov for en fælles, enkel og let forståelig ansøgningsformular, som kan udfyldes digitalt, så man kun skal udfylde ét dokument.

Der bør laves et større oplysningsarbejde, herunder afsættes ressourcer til at vedligeholde oplysninger om kommunale musikegnede lokaler. Mange af lokalerne kan bookes via Aarhus Kommunes Foreningsportal, men kendskabet til denne portal bør udbygges i musikkredse.

Planerne om en ny udendørs koncertplads, som allerede er i gang, bør prioriteres. Endvidere er der en række andre velegnede udendørs arealer. Forhold omkring øvrige faciliteter i byen til at afholde større events, samt de øvrige udendørsarealer, som kommunen råder over, bør tilbydes byens arrangører på samme vilkår som det eksempelvis sker i København.

Økonomisk støtte fra kommunen bør være betinget af, at byens relevante aktører indgår i afviklingen, samt at kompetencer og netværk i videst muligt omfang går tilbage til aktørerne i byens musikmiljø.

Store begivenheder kan også målrettet bruges til at sætte fokus på byens udøvere. Uagtet, at mange hovednavne vil være internationale, kunne økonomisk støtte også være betinget af, at der skabes platforme for præsentation af lokale navne – så vidt det er muligt i forhold til den internationale udøver.

En eventstrategi har tendens til at rette sit fokus mod store arrangementer, men Tænketaanken ønsker at pointere, at events i enhver størrelse er væsentlige for Aarhus' image. Det er således også væsentligt at støtte op om for eksempel en kirkekoncertfestival i Lisbjerg Kirke, en genrespecifik festival på et mindre spillested eller en festival for musikskoleelever, selv om disse begivenheder ikke når overskrifterne i medieme.

Tænketaanken anbefaler, at der udformes en lydpolitik med et positivt fortegn. Den skal formulere Aarhus Kommunes holdning til lyd i byen og bør indeholde en ambition om at gå forrest i arbejdet med byens lyd.

For at gøre musikken tilgængelig for så mange mennesker og så stort et publikum som muligt, anbefaler Tænketaanken, at alle kulturudbydere, kommunale som uafhængige, overvejer, hvordan deres tilbud kan målrettes et bredt udsnit af befolkningen, eller en bred palet af forskellige mindre grupper.

“TÆNKETANKEN
ØNSKER AT
POINTERE,
AT EVENTS I
ENHVER
STØRRELSE
ER VÆSENTLIGE
FOR AARHUS'
IMAGE”

AARHUS SOM HOVEDSÆDE FOR DEN NYE MUSIKBRANCHE

Musikbranchen står overfor en lang række udfordringer i fremtiden. Grænsen mellem de udøvende og aktørerne er efterhånden ved at blive udvisket. Mange udøvere er nødt til at starte egen musikvirksomhed, og flere og flere indtager derfor begge roller. Både herhjemme og internationalt er der fokus på nødvendigheden af, at fremtidens musikbranchefolk skal kunne manøvrere på mange forskellige kreative platforme og arbejde på tværs af traditionelle brancheskel. Denne udvikling kræver nye strukturer, netværk og kompetencer. Her har Aarhus den fornødne infrastruktur i form af stærke aktører og udøvere i musikmiljøet, uddannelses-institutioner på højt niveau og en række væsentlige institutioner og netværksorganisationer.

Musikken forstås her som et omdrejningspunkt for nye forretningsområder og -modeller indenfor de kreative brancher med et særligt fokus på det tværmediale. Aarhus kan udvikles til at blive hovedsæde for, hvad man kan kalde "den nye musikbranche" via et stærkt samarbejde mellem relevante aktører på disse områder. Samtidig skal det internationale netværk udvikles for at styrke byen som attraktiv musikby. Et stærkt internationalt netværk til relevante aktører vil også være med til at opkvalificere musiklivet, og give adgang til nye netværk og muligheder på den internationale scene.

Byen bør gå forrest i at inddrage byens kreative aktører i relevante projekter med tværmedielt potentiale (musik, film, digitale medier, spil mv.) En stærk indsats på dette område vil kunne befæste og styrke byens nuværende aktører, gøre det mere attraktivt at etablere sig for tilflyttende virksomheder, og på den måde skabe ny vækst til byen.

Aarhus Kommune bør indskrive kreative og kulturelle erhverv direkte i næste erhvervshandlingsplan med henblik på udvikling af især musiklivet i Aarhus. Det handler ikke kun om, at byen har et attraktivt kulturmiljø som et publikumstilbud, men om at gøre Aarhus attraktiv for musikerhverv. Skal det ske, bør Aarhus Kommune udforme en strategi og ambition på området, og der bør nedsættes en arbejdsgruppe for at kunne realisere dette potentiale.

Tænketaanken anbefaler, at kreative iværksættere tilbydes en iværksætterpakke bestående af eksempelvis kontorplads i Promus, klippekort til rådgivning, revision, mentorordning med erfarne branchefolk, et økonomisk tilskud eller øvefaciliteter.

Adgangen til netværk og kompetencer, samt evt. produktionsstøtteordninger, kan betinges af, at pengene så vidt muligt går tilbage til byens aktører og udøvere.

Tænketaanken anbefaler Aarhus Kommune at arbejde for, at viden om eksisterende samarbejder bredes ud til aarhusianske aktører gennem lokalt etablerede netværksfora for relevante interessenter.

DET KOMMUNALE STØTTEHUS

Tænketanken foreslår, at kommunens støtteordninger grundlæggende ikke arbejder med et skel mellem klassisk og rytmisk musik. Publikum tænker ikke i skellene mellem genrene og med de mange overlap og tværgående genrer vi ser i dag, er der derfor behov for en modernisering af ordningernes kriterier. Derudover kan nedlæggelsen af genreopdelinger motivere til at styrke samarbejder på tværs af de traditionelle skel.

Tænketanken ønsker samtidig at skabe en større overskuelighed og gennemsækelighed for ansøgere til kommunens støtteordninger. Det betyder, at der oprettes en ansøgningsportal, der sikrer en enstregen indgang til det kommunale støttehus.

De eksisterende puljer redefineres som angivet i figuren "Musikkens Støttehus". Dette skal gøre processen mere gennemsækelig. Støttehuset er et forslag til en fremtidig støttestruktur. Tænketanken anbefaler Aarhus Kommune at afklare, hvordan man bedre kan udnytte de mange gode fysiske rammer.

Det er nødvendigt, at der kan indleveres ansøgning, musikfiler, videofiler, regnskab osv. digitalt.

Med den ændrede struktur forudser Tænketanken et større pres på puljerne, idet feltet af potentielle ansøgere udvides, og anbefaler derfor en tilsvarende opjustering af puljernes størrelse. En pulje, der skal kunne støtte pludseligt opståede muligheder for arrangementer og produktioner, som ellers ikke ville kunne lade sig gennemføre i Aarhus, er en væsentlig del af den nye støttestruktur. Denne såkaldte Akutpulje bør have løbende ansøgningsfrist og kort behandlingstid. Skellet mellem produktion og kreation er udvisket i dag, og Tænketanken anbefaler derfor, at betingelsen om, at man kun bevilger til musikere eller orkestre, fjernes. Til gengæld skal man som bevillingsmodtager melde sine arrangementer ind til en fælles platform, som er tilgængelig for publikum.

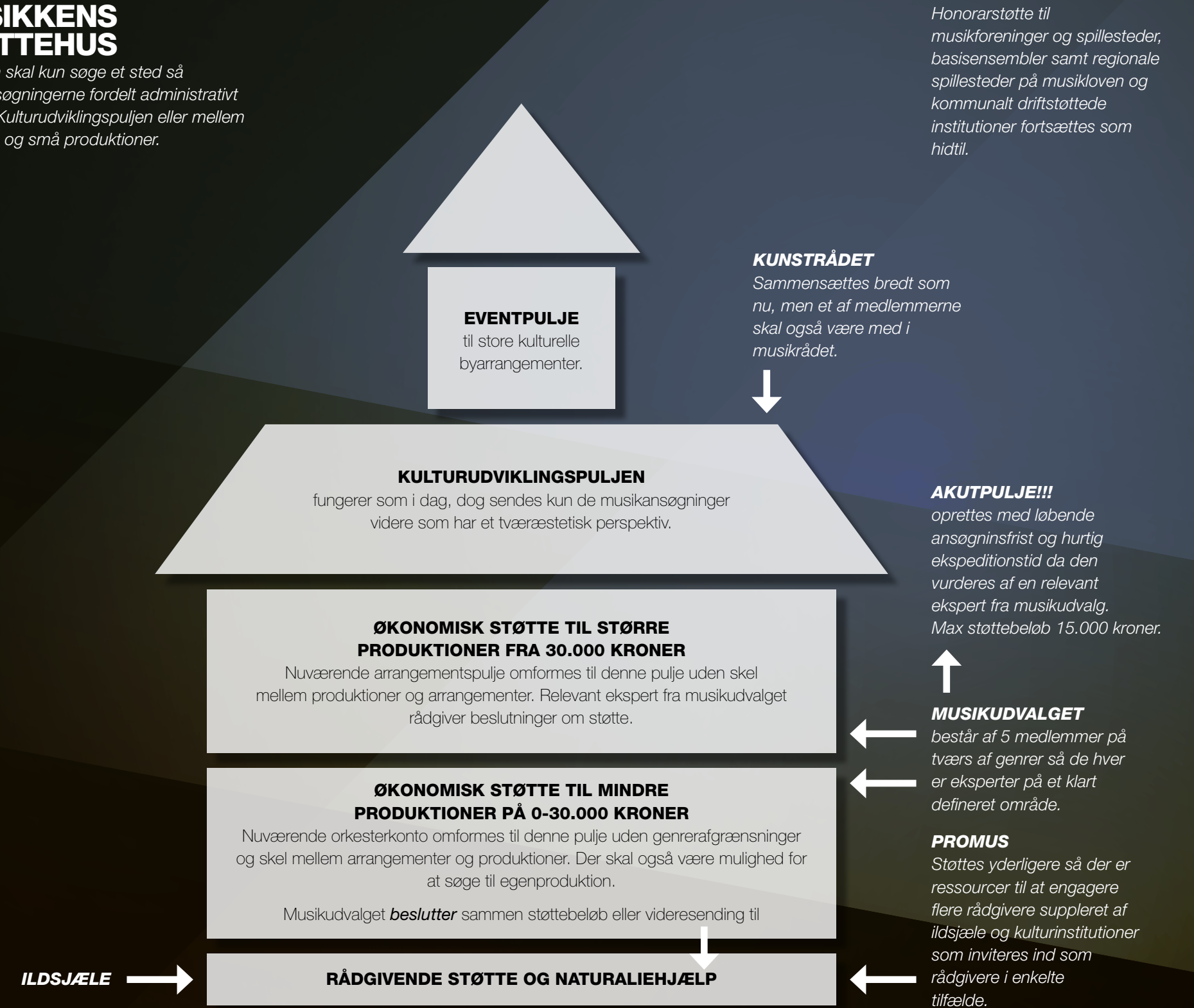
Rytmisk Udvalg bør omdøbes til "Musikudvalget" og bør bestå af fem personer, hvoraf en også sidder i Kunstrådet, der vurderer ansøgninger til kulturudviklingspuljen.

Arrangører kan også have behov for rådgivning og praktisk støtte fra Aarhus Kommune. Det kan eksempelvis være at støtte indirekte via naturalier eller afklarende møder.

MUSIKKENS STØTTEHUS

Borgeren skal kun søge et sted så bliver ansøgningerne fordelt administrativt til enten Kulturudviklingspuljen eller mellem de store- og små produktioner.

Honorarstøtte til musikforeninger og spillesteder, basisensembler samt regionale spillesteder på musikloven og kommunalt driftstøttede institutioner fortsættes som hidtil.

KOMMUNIKATION

Aarhus har et fantastisk levende musikliv med mange arrangementer fra mange forskellige aktører. Problemet er, at det formidles på en utilstrækkelig og i publikums optik ukoordineret måde. For at være med til at højne bevidstheden om Aarhus som musikby med dens mange facetter, og give aarhusianerne en stolthed og identitet, er det nødvendigt at formidlingen om de mange muligheder lægges op på et højere niveau end de indsatser, der gøres i øjeblikket.

Aarhus Kommune bør udforme en strategi for kommunikation på musikområdet, der dels omhandler kommunens egne initiativer, dels er en anerkendelse af, hvad der sker i byen.

Der er behov for en samlet arrangementsportal, hvoraf alle musikarrangementer i byen fremgår. Det gælder arrangementer af officiel eller uofficiel, non-profit og kommerciel karakter, og både gratis og betalingsarrangementer.

Tænketanken anbefaler at støtte de nichemedier, der arbejder seriøst med det musikalske stof, og aktivt at forsøge at højne disses synlighed. Herudover kan man appellere til både medier og musikaktører om bedre dialog og faglig forståelse for hinandens virke.

"AARHUS
KOMMUNE
BØR INDSKRIVE
KREATIVE
OG KULTURELLE
ERHVERV DIREKTE I
NÆSTE
ERHVERVSHANDLINGS-
PLAN".

TAG VARE PÅ ILDSJÆLENE

Aarhus er i den heldige situation, at byen ikke behøver at "opfinde" et musikmiljø. Den har landets mest driftige og talentfulde af slagsen. Musikmiljøet er kendetegnet ved en lang række aktører inden for alle genrer. Det er vigtigt at motivere og styrke ildsjælene i byen – både når vi taler om mindre og større begivenheder og uden skelen til genrer. Tænketanken vil derfor sikre en række af byens aktører eller ildsjæle arbejdsro og mulighed for langsigtet planlægning, samt vise dem byens anerkendelse.

Aarhus Kommune bør anerkende byens engagerede aktører mere målrettet - og udover de nuværende støttepuljer. Det kan eksempelvis gøres gennem faste årlige driftstilskud og/eller assistance og service fra byens tekniske forvaltning og myndigheder.

Tænketanken anbefaler, at der indføres støtteordninger for byens ildsjæle. Initiativet vil sikre flere stabile platforme for det udøvende miljø og fungere som en positiv kontinuitet overfor publikum.

Tænketanken foreslår, at der etableres en årligt tilbagevendende event, der hylder det aarhusianske musikliv. Der oprettes en række priser, der understreger, at Aarhus vil musikken, og anerkender de aktører, som arbejder for og med musikken. Priseme gives på tværs af musik- og kulturlivet, og både arrangører, udøvere og iværksættere bør hyldes. Udvælgelsen af modtagere af priseme kan ske på flere måder, der med fordel kan kombineres. Eventen skal inddrage og være åben for byens borgere.

AARHUS – EUROPÆISK KULTURHOVEDSTAD 2017

At Aarhus netop nu er med i opløbet om at blive Europæisk Kulturhovedstad i 2017, giver en række enestående muligheder for musikmiljøet i Aarhus. Derfor skal musiklivets aktører og udøvere aktivt indgå som ligeværdige partnere og medspillere i forhold til konkrete arrangementer og indholdsproduktion når - og hvis - byen bliver Europæisk Kulturhovedstad, samt i forhold til styrkelse af netværk og kompetencer for de aktører, der ønsker at indgå i arbejdet med Aarhus 2017.

Perioden op til 2017 skal være fokuseret på at udvikle de bedst tænkelige rammer for afviklingen af kreative og innovative tiltag. Mange af Tænketankens forslag tager i forvejen sigte på at skabe vilkår og rammer, men byens ambition om at blive Europæisk Kulturhovedstad bestyrker netop nødvendigheden af disse tiltag, der på den måde vil kunne fungere som en kickstart af en udvikling af Aarhus som musikby frem mod 2017 og årene derefter.

TÆNKETANKENS MEDLEMMER ER:

Formand for tænketanken Thomas Winther,
rektor/Det Jyske Musikkonservatorium

Jesper Mardahl, leder/Promus – Musiknetværket i Aarhus

Carsten Seyer-Hansen, dirigent og kantor/Aarhus Domkirke
samt adjunkt på Det Jyske Musikkonservatorium.

Line Tjørnhøj, komponist samt formand/Aarhus
Unge Tonekunstnere (AUT)

Christine Hagge Larsen, musiker/Aarhus
Symfoniorkester og BaroqueAros

Stefan M. Rasmussen, oplevelsesøkonom/Pravda
samt promoter/Pop Revo Festival

Marie Højlund, komponist og
musiker samt PhD studerende/Æstetik
og Kommunikation, Aarhus Universitet

Christoffer Immanuel, formand/Culture Works
samt projektleder/Sommer.Chillout.Aarhus.

TÆNKETANKENS SEKRETARIAT ER BEMANDET MED:

Anne Jensen, cand. mag. i musikvidenskab

Ole Jørgensen, specialist/Kulturforvaltningen Aarhus Kommune

ANBEFALINGER FRA
MUSIKTÆNKETANKEN
I AARHUS 2012